

KOLEJNA REWOLUCJA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM?

W dniu 15 czerwca 2011 r. wpłynął do Sejmu projekt nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego zakładający m.in. likwidację postępowania odrębnego w sprawach gospodarczych i poddanie sporów między przedsiębiorcami ogólnym regułom procesu cywilnego.

Projekt nowelizacji zakłada z jednej strony poddanie spraw gospodarczych ogólnym regułom obowiązującym w postępowaniu cywilnym, a z drugiej strony wprowadza rozwiązania, które mają się przyczynić do usprawnienia i przyspieszenia toku procesu.

W uzasadnieniu projektu wskazuje się, że brak jest podstaw, aby spory między przedsiębiorcami poddane były odrębnym regułom procesowym. W szczególności fakt, iż występujący w postępowaniu gospodarczym przedsiębiorcy traktowani są jako profesjonalści w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej nie uzasadnia nakładania na nich wyższych wymagań procesowych niż w zwykłych sprawach cywilnych, gdyż profesjonalizmu w dziedzinie prowadzenia działalności gospodarczej nie można utożsamiać z profesjonalizmem w zakresie wiedzy prawniczej.

Mimo likwidacji odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych spory między przedsiębiorcami nadal mają być rozpoznawane przez sądy gospodarcze jako wydziały sądów powszechnych.

Głównym założeniem projektu jest uproszczenie postępowania cywilnego, czemu ma służyć likwidacja obowiązującej w postępowaniu gospodarczym prekluzji dowodowej, która nakłada na strony obowiązek zgłaszania od razu wszystkich twierdzeń oraz dowodów na ich poparcie pod rygorem utraty prawa ich powoływania w toku procesu. Prekluzja dowodowa powoduje nadmierne sformalizowanie postępowania, wskutek czego „o wygraniu sprawy gospodarczej decydują częściej względy formalne, a nie rzeczywista treść łączącego strony stosunku prawnego.”

System prekluzji dowodowej zastąpiono mechanizmami koncentracji materiału dowodowego opartymi na zasadzie władzy sędziego. Zgodnie z projektowanymi przepisami strony mogą przytaczać okoliczności faktyczne oraz dowody aż do zamknięcia rozprawy, jednakże sąd pominie spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub ich uwzględnienie nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo wystąpią inne wyjątkowe okoliczności. Zatem to od oceny sądu będzie zależało czy strona powołała twierdzenia lub dowody we właściwym czasie, a ustalenie przez sąd, iż twierdzenia lub dowody zostały zgłoszone przez stronę zbyt późno obligować będzie sąd do ich pominięcia.

Nie ulega wątpliwości, że obowiązujące przepisy dotyczące postępowania gospodarczego są rygorystyczne, a w szczególności system prekluzji dowodowej powoduje, że wielu przedsiębiorców przegrywa sprawę bowiem nie zgłasza na czas dowodów. Projektowane zmiany spotkały się jednak z krytyką przedsiębiorców, którzy obawiają się przewlekłości postępowania. Na to, czy obawy przedsiębiorców okażą się uzasadnione będzie trzeba jednak jeszcze poczekać, bowiem projekt po pierwszym czytaniu na posiedzeniu Sejmu został skierowany do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.